

Villem (Vassili) Hendriku poeg Reeder

1880-1970

Naine Mari Koikson

Villem sündis 30. oktoobril (uue kalendri järgi 13. novembril) 1880. aastal Tõstamaa valla Murro külas Hendrik Reederi ja ta naise Anna (snd Karlsbach) perre esimese lapsena

1902. aastal arvati Villem maakaitseväkke. Väkkekutsumise nimekirjas seisab, et ta on õigeusklik, eestlane, vallaline, kirjaoskaja eesti keeles ja mölder.

1903-1905 oli tööl Revalis (Tallinnas) Rottermanni jahuveskis. 1905. aasta sügisel, kui ta isaga õnnetus juhtus, tuli pere juurde tagasi. Algul elasid Valgus, aga peagi läksid Velisele.

Villem läks tööle Jädivere mõisa. Temast sai Jädivere mõisa mölder.

Villem oli kõva pillimees, mängis külapidudel, pulmades jne. Tema naisele aga see ei meeldinud, pillimäng tuli jätta, Villem müüs oma pilli ära, ise ta ütles, et eks nüüd tulevad teised pillid.

Velisel sündis nende esimene poeg Aleksander.

Tulid rahutud ajad, linnast tulnud tööliselised põletasid Jädivere mõisa maha.

1908. aastal läks Villem oma perega elama Koongasse, oli Koonga mõisa mölder. Tütar Liidia mäletab, et nad elasid väikeses möldrimajas ja nende peret kutsuti möldri pereks.

Koongas sündisid ka nende 3 last.

28. juunil 1914 tapeti Austria-Ungari troonipärija Frans Ferdinand ... ja algaski sõda. Vene keiser Nikolai II andis 30. juunil välja mobilisatsioonikäsu. Kuigi Villem oli omal ajal pääsenud sõjaväeteenistusest, tuli tal nüüd sõtta minna. Tütar Liide mäletas seda, kui isa minema hakkas ja kuidas ema nuttis ning teda kuuehõlmast kinni hoidis, aga parata polnud midagi, käsk tuli täita. Keegi ei teadnud, kas on veel tagasitulejat. Esimene ilmasõda oli julm, sõjaväeosad tapeti maha viimse meheni, ei mingit armu ega halastust. Kui Villem ja ta sõber nägid, et nende väeosast pole suurt midagi järel, andsid end sakslastele vangi. Vangilaagris aia tegemise ajal aitas üks valvur neid põgenema. Algul sai ta tööd saekaatris. Avastati, et on põgenenud vang ja vangistati uuesti. Õnnetus jälle põgeneda ja seekord juba Austriasse. Leidis elu- ja töökoha ühte Austria tallu. Talupere koosnes ainult naistest. Villem oli tubli ja kena mees ja perenaine tahtis väga, et ta sinna tallu väimeheks jääks, aga Villemit ootas kodumaal naine nelja väikese lapsega. Talust tuli lahkuda, algas teekond kodu poole. Villem õmbles teenitud rahad (ülehöbetatud mündid) püksivärvli vahele.

Aastaid ei teadnud kodused temast midagi, ta oli teadmata kadunud. Kui lõpuks koju jõudis, sai veel eide käest tõrelda, et kus ta nii kaua oli, sõda läbi ja teised mehed ammu tagasi.

Koongast läksid elama Kõimasse. Kõima mõisal oli auruveski ja Villem läks sinna möldriks.

Kullamaa valda Käända Laande hakkas Asundusamet rajama asundusküla.

Villem taotles talu koos poeg Jaaniga.

Tuli II maailmasõda ja kõik ilusad plaanid jäid soiku. Siis tehti kolhoosid ja loomad ning põllud olid kõik kolhoosiomand.

Mattis oma mõlemad pojad.

1957. aastal suri nende vanem poeg Aleks, see oli väga valus kaotus.

1968. aastal suri teine poeg Jaan. Vanale Villemile oli see raske löök, ta ei suutnud isegi poja matustele minna.

Kuni ligi 90-aasta vanuseni tegi endale ise küttepuid ja eidega koos lehmale-lam-

mastele heinad. Laka peale ajamisel käisid Jaani lapsed abiks.
Pood oli kaugel toidupoolise kättesaamine oli väga raske. Hiljem oli talvel küla peal üks hobune, millega said siis küla elanikud poest süüa tuua.
Pärast poeg Jaani surma halvenes Villemi tervis kiiresti. Ta ei jaksanud enam kaevust vett tuua ja tekkisid raskused igapäevaste toimetustega hakkama saamises.
1969. aasta sügisel viis tütar Liide nad oma juurde Päärduusse.
Villem suri 1970. aasta 20. jaanuaril kell pool neli hommikul 89-aastasena.
Villemi surma põhjusena on kirjas südame veresoonte ateroskleroos.
Puhkab Vigala kalmistul.

